Орон нутгийн эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах бодлого, хууль эрх зүйн орчин ба үзэл баримтлал

Илтгэгч : С.Цэцгээ
GIZ бүрэлдхүүн хэсгийн менежер

БҮСИЙН СУРГАЛТ

1992 - 2022

германы хамтын ажиллагаа
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

АГУУЛГА

- ГЕРМАН-МОНГОЛЫН ЗГ ХООРОНДЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА БА GIZ
- БОДЛОГО БОЛОН ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН
- ЭРЧИМ ХҮЧИЙГ ХЭМНЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА БА ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

1992 - 2022

германы хамтын ажиллагаа
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- ХБНГУ, Монгол Улсын Засгийн газрын хооронд 1992 оны 1 дүгээр сарын 29-ний өдөр Техникийн хамтын ажиллагааны тухай хэлэлцээр байгуулагдсан;
- Герман-Монголын Хөгжлийн хамтын ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл нь:
  - эрдэс баялгийн тогтвортой менежмент,
  - биологийн олон янз байдал,
  - эрчим хүчний үр ашиг.
- Хөгжлийн хамтын ажиллагааг хэрэгжүүлэгч нь Германы Олон улсын хамтын ажиллагааны нийгэмлэг (GIZ), Сэргээн босголт, зээлийн Банк (KfW)

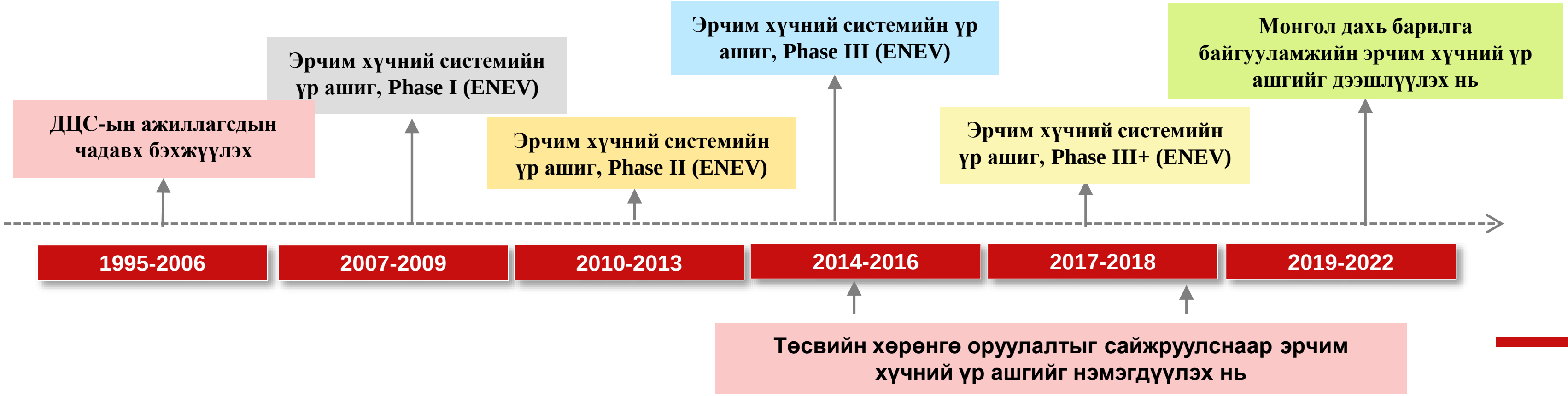

giz

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ ГЭДЭГ НЬ ӨНӨӨ ҮЕИЙН ХЭРЭГЦЭЭГ ХАНГАХДАА ИРЭЭДҮЙ ҮЕИЙН ХЭРЭГЦЭЭГЭЭ ХАНГАХ БОЛОМЖИЙГ ХЯЗГААРЛАХГҮЙ БАЙХ ЯВДАЛ ЮМ.

2015 оны 9 дүгээр сард НҮБ-ын Ерөнхий Асамблейн 70 дугаар чуулганаар баталсан. ТХЗ нь 2016 оны 1 сарын 1-нээс албан ёсоор Дэлхийн нийтээр хэрэгжиж эхэлсэн.

Ногоон хөгжлийн бодлого_ тогтвортой хөгжлийн бодлого

Орон нутгийн эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө ба Тогтвортой хөгжлийн зорилтууд

УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН НӨЛӨӨЛӨЛ

СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛҮҮД

Зуд, ган, цасан болон шороон шуурга, үер, үргэлжилсэн халуун, хүйтэн

ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД (~1940-2020)

- Агаарын дундаж температур 2.4°C-аар дулаарсан
- Жилийн нийт хур тунадас 15%-аар буурсан
- Мөнх цас, мөсөн гол 27.8% буурсан
- Мөнх цэвдэгтэй газрын хэмжээ 5%-иар буурсан
- Бэлчээрийн ургамлын ногоон масс, ургац бууpч, зүйлийн бүрдэл ядуурсан
- Цаг агаарын онцгой, эрс тэс үзэгдэл нэмэгдэж, байгалийн гамшгийн эрчим нэмэгдсэн
- Хур тунадасны хэмжээ, горим өөрчлөгдсөн
- Цөлжилт идэвхжиж, эко-бүсүүд шилжсэн

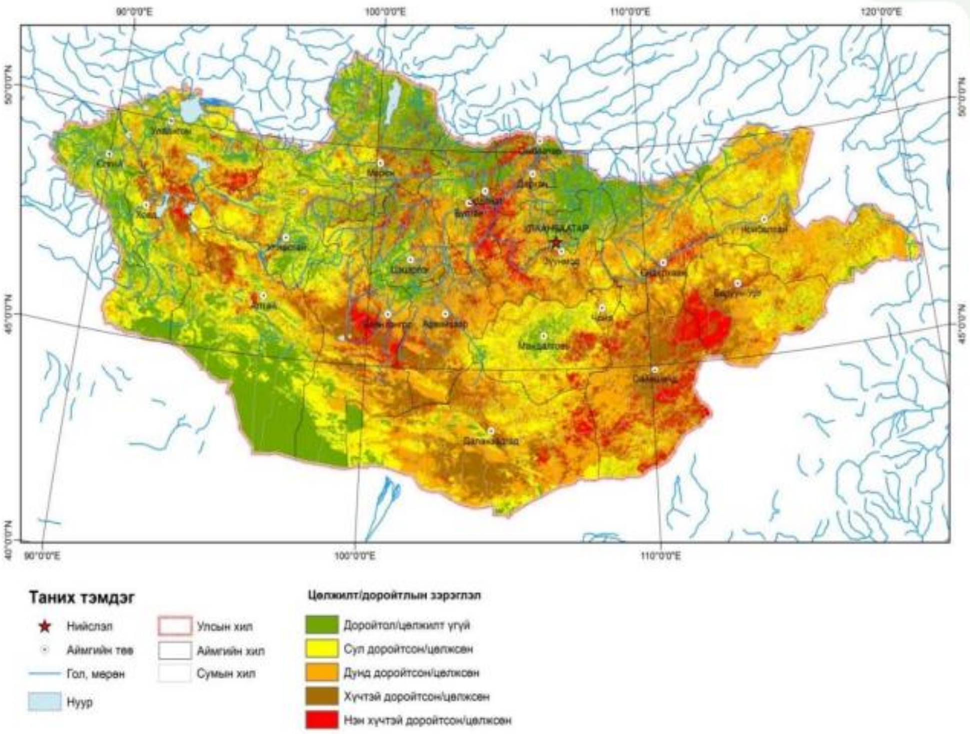

Талууд жил бүр Талуудын Бага хурал (ТБХ) - аар, уур амьсгалын өөрчлөлтийн эсрэг олон талт хариу арга хэмжээ авах талаар хэлэлцдэг.

УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТУХАЙ ОЛОН УЛСЫН ГЭРЭЭ ХЭЛЭЛЦЭЭРҮҮД

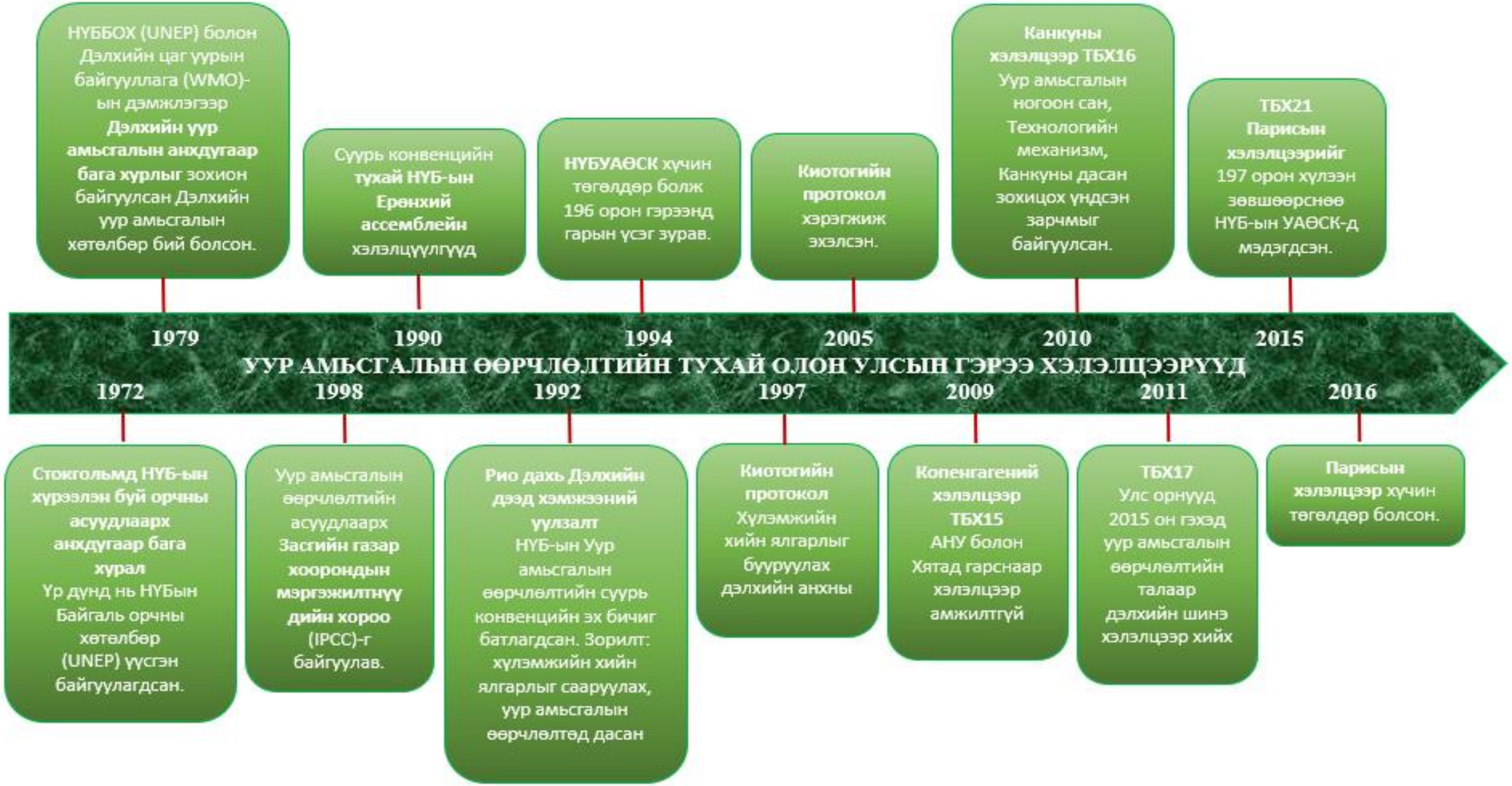

САНХҮҮГИЙН МЕХАНИЗМУУД

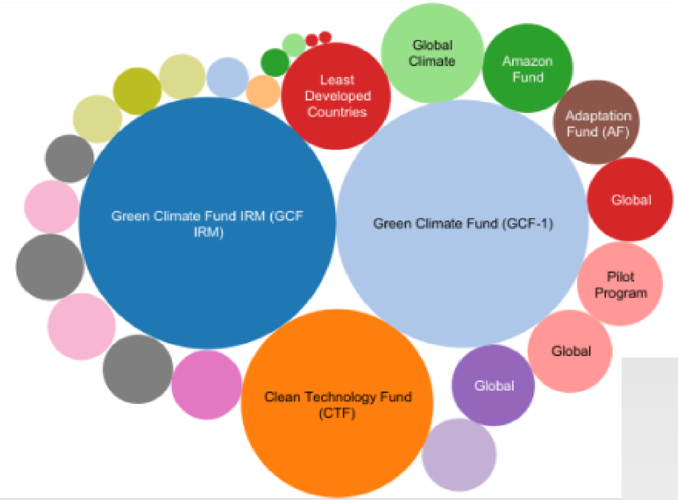

Амласан дүн – 43,184 сая $
Бүрдүүлсэн дүн – 34,848 сая $
Олгохоор батлагдсан дүн – 28,380 сая $

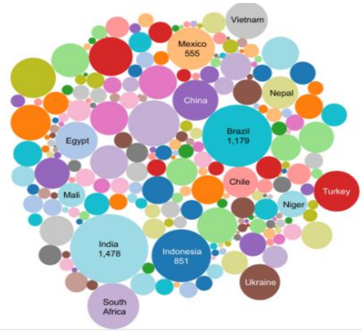

ҮНДЭСНИЙ ТОДОРХОЙЛСОН ХУВЬ НЭМЭР (NDC)

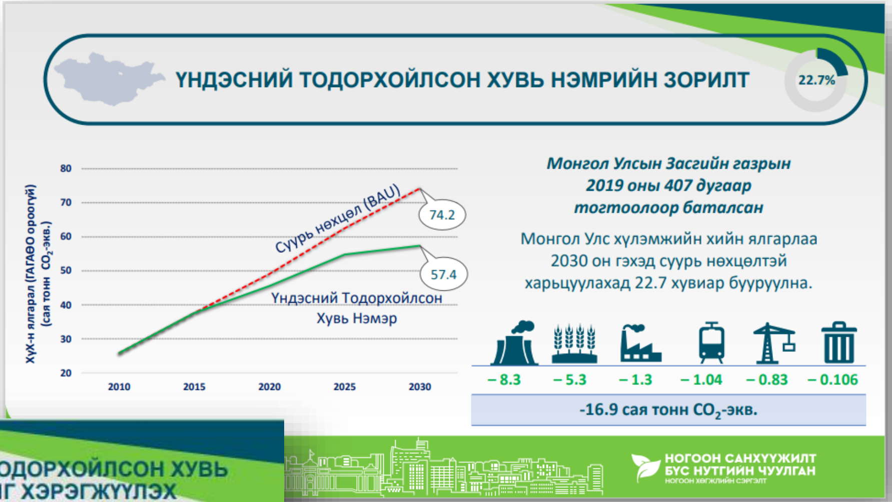

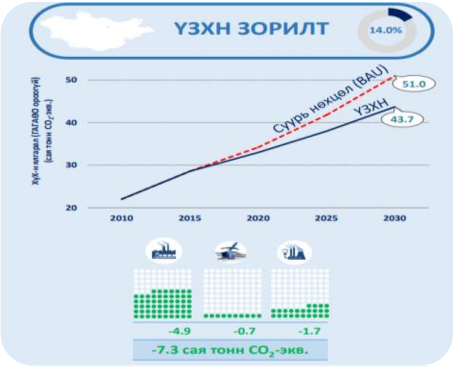

АЛСЫН ХАРАА 2050

монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого. УИХ 2020.52

- ❖ Урт хугацааны хөгжлийн бодлого
- ❖ 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа
- ❖ хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ

АМИДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХАРГА

НОГООН ХӨГЖИЛ

giz

ХОЁР. ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ

Хүнд ээлтэй амьдрах орчин

Зорилт 2.5.Амьдралын хэрэгцээг хангасан эрүүл, аятухтай, таатай орчныг бүрдүүлж баталгаат хүнсээр хангана.

I үе шат (2021-2030): Эрүүл баталгаат орчин бий болгох үе.

1.Орон сууц, ногоон байгууламжийн стандартыг мөрдөж, эрүүл баталгаат амьдрах орчныг бий болгоно.

2.Агаар, ус, хөрс, дуу чимээний бохирдлыг багасгаж, цэвэр, ногоон байгууламж бүхий орчинтой болно.

3.Эрүүл мэндийн болон орчны тандалт, нөлөөллийн үнэлгээ хийх тогтолцоог бий болгож бэхжүүлнэ.

ГУРАВ.АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХАРГА

Орлогод нийцсэн орон байр

Зорилт 3.2.Өрх, гэр бүлийн худалдан авах чадварт нийцсэн өртөгтэй, эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн байр сууцаар хангах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

I үе шат (2021-2030): Өрх, гэр бүлийн худалдан авах чадварт нийцсэн өртөгтэй сууцаар хангах тогтолцоог бүрдүүлэх үе.

1.Өрх, гэр бүлийн худалдан авах чадварт нийцсэн өртөгтэй сууцаар хангах тогтолцоотой болсон байна.

2.Төлбөрийн чадварт нийцсэн орон сууцны санхүүжилтийн тогтолцоо бэхэжсэн байна.

ЗУРГАА. НОГООН ХӨГЖИЛ

Нүүрстөрөгч багатай, бүтээмжтэй, хүртээмжтэй ногоон хөгжил

Зорилт 6.4.Нүүрстөрөгч багатай, бүтээмжтэй, хүртээмжтэй ногоон эдийн засгийг хөгжүүлж, уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах олон улсын хүчин чармайлтад хувь нэмэр оруулна.

I үе шат (2021-2030): Ногоон санхүүгийн үндэсний тогтолцоог бий болгон хөгжүүлж, байгальд ээлтэй, үр ашигтай цэвэр технологи, хэмнэлттэй хэрэглээг дэмжих үе.

1.Байгальд ээлтэй, үр ашигтай дэвшилтэт технологи нэвтрүүлж хэрэглээ, үйлдвэрлэлийн бүтээмжийг дээшлүүлэх, байгалийн нөөцийг хэмнэх хаягдалгүй эдийн засгийг хөгжүүлнэ.

2.Эрчим хүч, хөдөө аж ахуй, барилга, тээвэр, аж үйлдвэр, хог хаягдлын салбарын хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулж, нүүрстөрөгчийн шингээлтийг нэмэгдүүлнэ.

3.Уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох, тэсвэрлэх чадавхыг бэхжүүлж, үүсэж болзошгүй эрсдэлийг бууруулна.

4.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурласан ногоон санхүүгийн үндэсний тогтолцоог дэмжин хөгжүүлж, олон улсын санхүүгийн арга хэлбэрийг ашиглан байгальд ээлтэй ногоон төсөл, хөтөлбөрүүдийг санхүүжүүлнэ.

ШИНЭ СЭРГЭЛТИЙН БОДЛОГО УИХ 2022.106

"Шинэ сэргэлтийн бодлого" нь Монгол Улсын эдийн засгийн хараат бус, бие даасан байдлыг бэхжүүлэх, Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-т цар тахлын эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хөгжлийг хязгаарлагч хүчин зүйлийг цаг алдалгүй шийдвэрлэж, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх суурь нөхцөлийг бүрдүүлэх, эдийн засаг, дэд бүтэц болон төрийн бүтээмжийг сайжруулахад чиглэсэн 10 хүртэлх жилийн хугацаанд хэрэгжих дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөр юм.

НЭГ. БООМТЫН СЭРГЭЛТ

ХОЁР. ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ СЭРГЭЛТ

ГУРАВ. АЖ ҮЙЛДВЭРЖИЛТИЙН СЭРГЭЛТ

ДӨРӨВ. ХОТ, ХӨДӨӨГИЙН СЭРГЭЛТ

ТАВ. НОГООН ХӨГЖЛИЙН СЭРГЭЛТ

ЗУРГАА. ТӨРИЙН БҮТЭЭМЖИЙН СЭРГЭЛТ

giz

ЭНЭ БОЛ ХҮНИЙ ЭРХ,
ЭНЭ БОЛ ТЕХНОЛОГИЙН ХӨГЖИЛ ДЭВШИЛ,
ЭНЭ БОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ

ЭРЧИМ ХҮЧ ХЭМНЭЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

7 дугаар зүйл. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын бүрэн эрх

7.2.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга эрчим хүч хэмнэлтийн талаар орон нутгийн бодлогыг тодорхойлж холбогдох байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлнэ.

7.3.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга эрчим хүч хэмнэлтийн талаар хэрэгжүүлсэн ажлын гүйцэтгэлийг Эрчим хүч хэмнэлтийн зөвлөлд хүргүүлэх.

giz

НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖ, ТҮҮНИЙ УДИРДЛАГЫН ТУХАЙ

17 дугаар зүйл.Орон нутгийн сан

Хэвлэх17.1.Аймаг, сум, нийслэл, дүүрэг нь энэ хуульд заасан өөрийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих зориулалт бүхий Төсвийн тухай хуульд зааснаас өөр бусад сантай байж болно. Уг санг бүрдүүлэх эх үүсвэр нь төсвийн бус хөрөнгө байна.

20 дугаар зүйл.Орон нутгийн чиг үүрэг

20.1.1.орон нутгийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт;

20.1.6.орон нутгийн үйлдвэрлэл, хүнс, хөдөө аж ахуй;

20.1.18.төрийн болон орон нутгийн өмчийн боловсрол, эрүүл мэнд, нийгэм, соёлын байгууллагын барилга байгууламж, хөдлөх хөрөнгийн ашиглалт, засвар, үйлчилгээ;

21 дүгээр зүйл.Аймгийн чиг үүрэг

21.1.1.аймгийн дунд хугацааны хөгжлийн үндсэн чиглэл, бодлого, төлөвлөлт;

28 дугаар зүйл.Нутгийн өөрөө удирдах ёс

28.1.Нутгийн өөрөө удирдах ёс гэж иргэд нийтлэг ашиг сонирхолдоо нийцүүлэн шууд буюу энэ хуульд заасан өөрийн төлөөллийн байгууллага, түүнд тайлагнадаг гүйцэтгэх удирдлагаар уламжлан тухайн нутаг дэвсгэрийнхээ эдийн засаг, нийгмийн асуудлыг хуулийн хүрээнд хариуцаж бие даан шийдвэрлэх эрх, бодит чадвартай байхыг ойлгоно.

ЭРЧИМ ХҮЧ ХЭМНЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ДАРААЛАЛ БА ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

giz

ТОГТВОРТОЙ ЭРЧИМ ХҮЧ БОЛОН УУР АМЬСГАЛЫН ТАЛААРХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ (SECAP): ХАНДЛАГА

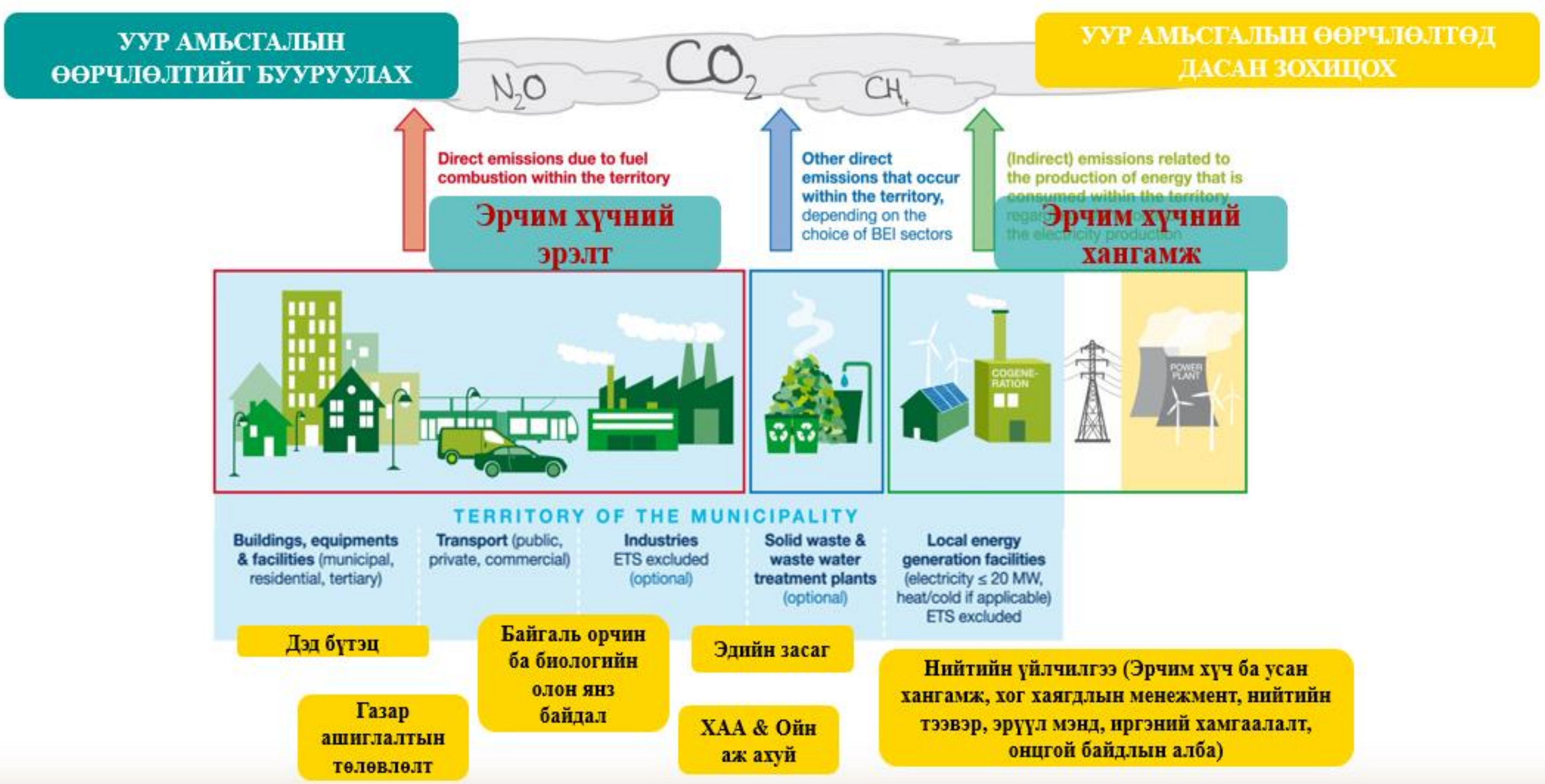

giz

ОРОН НУТГИЙН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ҮР АШГИЙГ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ

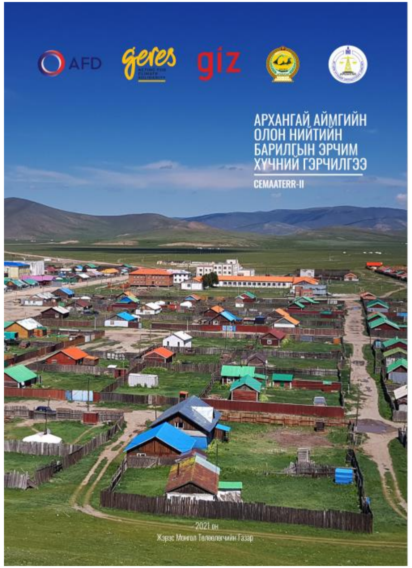

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА

1992 - 2022

германы хамтын ажиллагаа
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH